

De vertelruimte

De vormgeving van de vertelruimte is een belangrijke voorwaarde voor het overkomen van het verhaal bij het publiek. De heersende stemming in een ruimte is dominant. Een verkeerde atmosfeer kan het de verteller moeilijk maken. Hij heeft dan de opgave om die sfeer met alleen woorden om te vormen. Wanneer de ruimte aan het programma of verhaal is aangepast, brengt de ruimte het publiek al in de juiste stemming. De atmosfeer in de ruimte en de inhoud van het programma liggen dan in elkaars verlengde.

Ruimte-indeling en aankleding kunnen de verteller ondersteunen bij het creëren van de juiste atmosfeer. In deze 'Tips en Tricks van de Vertelacademie' bekijken we hoe die middelen kunnen worden ingezet.

Ruimte-indeling

De indeling van de ruimte is meestal geen vrije keuze van de verteller. Die indeling is door de zaalhouder al bepaald. Zalen bestaan in twee soorten: met of zonder podium. Beide met eigen (on)mogelijkheden.

• Zalen met podium

In ruimten waar een vast podium is, ligt de ruimte indeling in feite vast. Toch is het goed om er even bij stil te staan of het verstandig is het podium niet of misschien anders te gebruiken. Daarmee kan de indeling van zaal toch nog worden beïnvloed.

• Zalen zonder podium

In lokalen zonder podium heeft de verteller de mogelijkheid om zelf de

indeling te bepalen. Bekijk altijd vooraf de vertelruimte, zodat je tijd hebt om de ruimte eigen te maken en de indeling aan te passen.

De aankleding van de vertelruimte

Een verteller kan in vergelijking met bijvoorbeeld een opera met een uiterst minimaal decor op stap. De meest uiteenlopende werelden komen in het verhaal met behulp van woord en gebaar tot leven. Aankleding kan de verbeelding van het publiek stimuleren.

De ruimte verandert daardoor van karakter en voegt zich naar de inhoud van het verhaal of de voorstelling. Het verhaal is al begonnen voordat de eerste woorden zijn uitgesproken. Eenvoudige hulpmiddelen zijn voldoende om een professionele aankleding te realiseren:

Fleurige doeken

Een slimme collectie van effen banen gekeurde stof is voldoende om een andere wereld in een ruimte neer te zetten.

- Opgehangen als achtergrond of afscheiding. Zowel tegen de wand als vrij hangend in de ruimte. Zij functioneren dan als moderne kamerschermen.
- Gedrapeerd als begrenzing of tapijt op de grond.
- Als hoezen of kleden over storende tafels, kisten, stoelen of objecten gehangen.

Vier kleuren (geel, groen, rood en blauw) en het onontbeerlijke zwart voor alles wat weg moet en geen aandacht moet krijgen is goede basis uitrusting. Lengtes van 6 meter x 1,50 meter zijn in de praktijk handig. Neem van twee voorkeur kleuren een paar lappen mee!

Aanwezige objecten

In veel zalen zijn een aantal objecten vaak al te vinden. Die kunnen alvast worden gebruikt.

Een gestileerd stilleven van krukjes, tafeltjes en een plant kan een vertelruimte een zekere dimensie geven.

- Voor het scheppen van diepte en afstand.
- Voor het suggereren van leven of activiteit in een lege vertelruimte.
- Om mogelijkheden te bieden voor handeling in een verhaal: zitten, wegleggen, ontdekken, ergens heen lopen.
- Als plaats voor het tentoonstellen van rekvisieten uit het verhaal.

Het aanzien van de objecten kan eventueel worden veranderd met behulp van de fleurige doeken.

TIP Bij het opbouwen van de aankleding is het goed om uit te gaan van diagonale lijnen in de vertelruimte. Het is aan te raden om een symmetrische opbouw (aan weerszijde een plant) te vermijden.

TIP Let erop dat de vertelruimte niet vol gebouwd wordt. De suggestie van een wereld werkt meestal sterker dan een afgietsel van die wereld zelf.

TIP Beoordeel, voorafgaand aan de vertelling, de aankleding vanuit het perspectief van het publiek. In de zaal ziet de aankleding er vaak anders uit dan vanaf het podium zelf.

De volgende keer gaan de Tips en Tricks van de Vertelacademie over 'gezond stemgebruik'.